

Buna Vestire, cea mai importantă veste din istorie

Sărbătoarea Buna Vestire este prăznuită pe 25 martie. Buna Vestire înseamnă veste bună, anume înștiințarea Maicii Domnului de către Arhanghelul Gavriil că Dumnezeu a ales-o ca Fiul Său să se întrupeze din ea pentru mântuirea neamului omenesc. Este cea mai importantă veste din istorie, pentru că vestește că umanitatea nu este pentru moarte.

Cuvântul îngerului nu este vestirea unui fapt împlinit, el doar a înștiințat-o pe Fecioară și a așteptat credința și învoirea ei. Maica Domnului rămâne uimită în fața cuvintelor rostite de înger, pentru că ceea ce urma să se petreacă cu ea era mai presus de legea firii. Din acest motiv întreabă: „Cum va fi aceasta, de vreme ce eu nu știu de bărbat?”. Însă, după ce îngerul îi comunică modul zămislirii minunate - „Duhul Sfânt se va coborî peste tine și puterea Celui Prea Înalt te va umbri” -, Fecioara a grăit: „Iată roaba Domnului, fie mie după cuvântul tău” (Luca 1:38). În acel moment a avut loc zămislirea directă a lui Hristos prin puterea și lucrarea Preasfântului Duh. Așadar, venirea la existență a Fiului lui Dumnezeu ca om are loc numai după obținerea consimțământului cu totul liber al Sfintei Fecioare.

Având în vedere că zămislirea s-a făcut de la Duhul Sfânt și nu prin legătură trupească, Maica Domnului a rămas Fecioară înainte de naștere, în naștere și după naștere, adevăr exprimat în iconografie prin cele trei stele pe care iconarul le zugrăvește întotdeauna pe frunte și pe cei doi umeri ai Fecioarei.

Sfântul Vasile cel Mare spune că „cel purtat în pântece a fost imediat desăvârșit cu trupul și nu a luat forma după un scurt timp”. Acest lucru înseamnă că Pruncul din pântecele Fecioarei nu a parcurs etapele unui făt obișnuit. Membrele trupului Său s-au format imediat, adică El a fost creat om desăvârșit, dar nu s-a aflat de îndată la mărimea vârstei de nouă luni, ci a crescut puțin câte puțin.

Pentru că sărbătoarea Buna Vestire este o sărbătoare a întrupării Domnului, această zi este o prăznuire nu doar a Maicii Domnului, ci și a Mântuitorului Iisus Hristos. Din acest motiv în otputul acestei sărbători se spune: „Cel ce a binevoit a Se întrupa pentru mântuirea noastră...”.

Buna Vestire - începutul mântuirii

Mântuirea este un dar de la Dumnezeu, dar fără participarea omului la acest dar, mântuirea nu este posi-

bilă. Deci, Dumnezeu nu forțează și nici nu anulează libertatea omului în lucrarea mântuirii. E nevoie de împreună lucrare. Astfel, nici Întruparea Domnului nu se petrece fără acordul Fecioarei Maria. Mântuirea ține de voința lui Dumnezeu de a-l sfinți, dar și de încuviințarea omului ca el să fie sfințit.

În troparul sărbătorii Bunei Vestiri cântăm: „Astăzi este începutul mântuirii noastre și arătarea tainei celei din veac. Fiul lui Dumnezeu Fiul Fecioarei se face și Gavriil harul bine-l vestește. Pentru aceasta și noi, împreună cu dânsul, Născătoarei de Dumnezeu să-i strigăm: Bucură-te, cea plină de har, Domnul este cu tine!”.

Mărturisim că astăzi este începutul mântuirii pentru că astăzi este începutul Întrupării. Iar Întruparea aduce unirea celor două firi - dumnezeiască și omenească - în Persoana Fiului, unire pentru veșnicie. Întruparea Domnului ne descoperă că omul trebuie să fie unit cu Dumnezeu.

Buna Vestire - unul din cele mai vechi praznice dedicate Maicii Domnului

Data acestei sărbători a variat la început. Unii o sărbătoreau în Ajunul Bobotezei (5 ianuarie), iar în unele Biserici din Apus, cum sunt cele din Spania, Galia și Milano, Buna Vestire s-a sărbătorit pe 18 decembrie. În Răsărit, data serbării s-a generalizat pe 25 martie, o dată cu stabilirea datei de 25 decembrie pentru praznicul Nașterii Domnului. În Apus, acest lucru s-a petrecut abia în secolul al XI-lea.

De Buna Vestire avem dezlegare la pește. Această dezlegare este acordată pentru orice zi a săptămânii, chiar și atunci când Buna Vestire ar fi prăznuită într-o zi de miercuri sau vineri.

Tradiții și superstiții la români de Buna Vestire

Legat de ziua de Blagovestenie – Ziua Cucului, s-au dezvoltat o serie de credințe, obiceiuri și practici aflate sub semnul „prezicerii” norocului, a rodului pomilor fructiferi, a vremii etc.

Astfel, o mărturie a unui țaran român consemnată de Simion Florea Marian, în lucrarea „Sărbătorile la români”, specifică: „Blagovestenia o așteaptă oamenii cu mare bucurie ca să audă cucul cântând. Cucul cam de la Buna Vestire până la Sân Petru avea multe misiuni de îndeplinit; el trebuia să ne spună viitorul sau să ne aducă știri despre iubiții și iubitele noastre”.

Toți oamenii satului așteptau să audă cucul cântând însă era nevoie să îndeplinească trei condiții: să aibă banii la ei, să nu fie flămânzi și să nu fie supărați.

Când îl auzeau pentru prima oară cântând, atunci îl intrău:

„Cucule,
Puiucule!

Câți ani îmi vei dărui
Până ce eu voi muri?”

Flăcăii și fetele tinere adăugau:

„Cucule
Voinicule!

Câți ani îmi vei da

Pân m-oi însura (mărita)?”

Apoi, fiecare cântat al cucului se număra ca însemnând un an.

În concepția celor mai mulți români, cucul cântă de la Buna Vestire până la Sânziene sau Sân Petru, când se înecă cu orz și nu mai poate cânta, prefăcându-se în uliu și rămânând astfel până la Buna Vestire viitoare.

Se mai credea că așa cum este timpul de Buna Vestire așa va fi de Paști.

Cum era sărbătorită Buna Vestire?

În Bucovina, Blagovestenia este o sărbătoare la fel de importantă ca și Paștile, deoarece dacă n-ar fi Buna Vestire, n-ar fi nici Paștile.

Din aceeași lucrare a lui Simion Florea Marian aflăm despre superstiția țaranului român, din impleju-

rari ca acestea: „Dacă macină cineva în ziua aceasta, și din făina măcinată face mămăligă, și mămăliga aceasta o aruncă apoi în apă, peștii nu o mănâncă; dacă ia făina aceasta și o presară pe un pom, pomul respectiv nu face poame anul acela”.

Unele femei din Bucovina fac în dimineața acestei zile foc în ogradă înaintea ușii și pun alături pâine, sare și apă ca să se încălzească, să mănânce și să bea apă îngerii. Pâinea și sarea o dau mai apoi de pomană.

Cei mai mulți români din Bucovina cred că începând cu Buna Vestire va fi mai cald și mai frumos, de aceea se urcă ciobanii în această zi pe stogol de fân și amenință cu toporul asupra iernii ca să fugă, că jarba-i înverzită și ei au acum unde paște oile.

În Transilvania, fiecare familie pregătea în seara de dinaintea Bunei Vestiri clopoței, chibrituri și tămâie.

În zori de zi, membrul al familiei care se trezea primul, lua o oală cu jar, pe care puneă tămâie, ieșea afară spre a înconjura de trei ori clădirile și afuma vitele. În timpul acesta făcea zgomot cu clopoței legați la picior. Apoi mergea la pomi, și, făcând sub ei focuri slabe, căuta să vadă care va da semne de rodire. Pe pomul ce i se părea ca nu va rodi îl atinge de trei ori cu tăișul toporului, zicând: „Dacă nu rodești, te tai!”.

Tot Simion Florea Marian amintește faptul că, potrivit acestei credințe „focul din oală atrage căldura verii, tămâia alungă și depărtează șerpilor de pe lângă casă, iar focul de sub pomi dezmorțește și readuce în fire organele nutritive deja pierdute”.

O altă credință foarte răspândită spune că dacă în această zi ouă vreo găină, găscă sau rață, atunci „ouăle nu sunt bune de pus sub cloșcă, pentru că nu ies pui buni”. Tot în această zi se scot afară stupii care nu s-au scos în ziua de Alexii, și se scot afară vitele de prin

grajduri și se lasă la soare, ca să fie sănătoase tot anul.

În Banat, femeile începând cu Buna Vestire, se duc în pădure și aduc lemne pe care le păstrează apoi pentru Joia cea Mare.

Blagovesnicul – Sfântul Arhanghel Gavriil

Sărbătoarea Bunei Vestiri continuă a doua zi (26 martie) cu sărbătoarea Sfântului Arhanghel Gavriil, cel care i-a adus Fecioarei Maria vestea cea bună a întrupării Domnului. Sfântul Arhanghel Gavriil este numit de românii din Bucovina, Blagovesnicul.

Este o sărbătoare ținută mai ales de femei pentru că Arhanghelul a adus vestea Maicii Domnului. Femeile nu lucrează în această zi, mai ales prin casă, pe când bărbații lucrează afară. Ca și Blagovestenia, sărbătoarea era considerată neprielnică pentru rodul păsărilor, animalelor și plantelor: nu se puneau cloștile sau se credea că din ouăle ouate în aceasta zi nu ies pui; vacile nu se „goneau”; nu se semăna porumbul (Moldova, Bucovina).

Un alt obicei, prevedea ca oamenii să continue a mânca pește și în această zi, „nu numai pentru hrană, ci pentru a fi sănătoși ca peștele în tot timpul anului”.